

**SPREEK
TAAL 2**

Reizen

vanDale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU A1-A2)

Reizen

1. Dan kom je toch met de trein? p. 1
2. Ga je mee op schoolreis? p. 9
3. Samen met de auto p. 17
4. Mijn droomreis p. 24
5. Praktijkopdracht p. 32
6. Overzicht woorden en standaardzinnen p. 33
7. Begeleidershandleiding p. 34
8. Suggesties voor extra materiaal

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

kijk in de handleiding

1. Dan kom je toch met de trein?

1. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's?

Heb jij wel eens pech met de auto?

Wat doe je dan?

Wat vind je prettiger: reizen met de auto of met het openbaar vervoer?

Waarom?

2. Luister naar het gesprek *Mijn auto start niet.* Je hoort Amir en Wendy.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Welk advies geeft Amir aan Wendy?

Ze moet bellen naar:

Dank je wel.

Wat leuk!

Wat is het probleem met de auto?

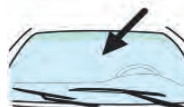

Waarom vraagt Amir of ze nog wel benzine heeft?

4. Bekijk de plaatjes. Praat met je begeleider.

Hoe heten deze onderdelen van een auto?

**5. Luister naar het telefoongesprek *De Wegenwacht*.
Je hoort Sylvia en Wendy.**

6. Luister nog een keer naar het telefoongesprek. Je begeleider leest een paar zinnen voor. Zijn ze goed? Zeg ja of nee.

1. Wendy staat met haar auto op de snelweg.
2. Ze wil op bezoek gaan bij haar broer.
3. Sylvia vindt het vreemd dat de auto niet start.
4. Wendy is lid van de ANWB.
5. Ze woont in Emmen.

7. Praat met je begeleider.

Ken je de ANWB? Wat doet deze organisatie?

Wendy moet tussen een half uur en een uur wachten op de Wegenwacht.

Vind je dat lang?

Wat doe je in je geboorteland als je pech hebt met de auto?

8. Luister naar het telefoongesprek *Dan kom je toch met de trein?* Je hoort Wendy en Jonathan.

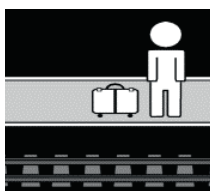
9. Luister nog een keer naar het telefoongesprek en geef antwoord.

Waarom wil Wendy nu niet naar haar broer toe?

Waar woont haar broer?

Wie is Bobby, denk je?

Jonathan vertelt Wendy hoe ze moet reizen. Wat moet ze doen?
Kijk naar de plaatjes.

achter het
station

**10. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest een paar zinnen voor.
Welk woord hoor je niet? Zet een streep onder dat woord.**

1. Mijn auto start niet.
2. Ik moet de Wegenwacht bellen.
3. Ik wilde net naar mijn broer gaan.
4. De Wegenwacht is net geweest.
5. Je kunt toch met de trein komen.
6. Dan kom ik je ophalen bij het station.
7. Achter het station is een parkeerplaats.
8. Ik bel je als ik in Hoogeveen ben.

**11. Luister naar je begeleider. Wat kun je zeggen?
Wijs het antwoord aan.**

Wil jij er even naar kijken?

Ja, natuurlijk!

Dat weet ik niet.

Ben je lid van de ANWB?

Ik heb ze gebeld.

Gelukkig wel!

Waar bent u?

Ik woon in Assen.

Ik ben thuis.

Hoe lang duurt het?

Een half uur.

Dat hoop ik wel.

Welke trein moet ik nemen?

De trein naar Zwolle.

Het duurt 20 minuten.

12. Taalriedel

Hé Wendy, waar blijf je nou?

Hé Wendy, waar blijf je nou?

Ik ben nog steeds thuis.

Ik ben nog steeds thuis.

Wat is er dan aan de hand?

Wat is er dan aan de hand?

Mijn auto doet het niet.

Mijn auto doet het niet.

Dan ga je toch met de trein?

Dan ga je toch met de trein?

Maar dat vind ik zo lastig.

Maar dat vind ik zo lastig.

Ah, maar Bobby vindt het leuk als je komt.

Ah, maar Bobby vindt het leuk als je komt

Dan moet ik ook nog met de bus.

Dan moet ik ook nog met de bus.

Ik kom je wel ophalen bij het station.

Ik kom je wel ophalen bij het station.

O, dat is fijn. Dan kom ik!

O, dat is fijn. Dan kom ik!

13. Luister naar je begeleider. Zeg na.

1. Mijn auto start niet.
2. Ik zie niets bijzonders.
3. Wil jij er even naar kijken?
4. Ik heb niet echt verstand van auto's.
5. Je moet de Wegenwacht bellen.
6. Ik stuur een monteur.
7. Hoe lang duurt het?
8. Veel mensen hebben problemen.

14. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een gesprek voor. Waar ligt het accent in de zin?
Tik op de tafel. Luister naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

Hallo, **ik** ben Mo**ham**med. Wie ben **jij**?

Mijn naam is **Joke**.

15. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Hoe ga je?

16. Zeg het gesprek na.

Sylvia:	Goedemorgen.
Wendy:	Hallo, u spreekt met Wendy Donkers.
Sylvia:	Wat kan ik voor u doen?
Wendy:	Mijn auto start niet.
Sylvia:	Wat vervelend. Waar bent u nu?
Wendy:	Thuis. Ik wilde net naar mijn broer gaan.
Sylvia:	Bent u lid van de ANWB?
Wendy:	Jazeker.

Sylvia: Ik stuur een monteur.
Wendy: Hoe lang duurt het?
Sylvia: Tussen een half uur en een uur.

17. Maak het gesprek compleet.

Je bent een dagje op het strand geweest. Je komt terug bij de parkeerplaats. Dan start je auto niet. Je belt met de Wegenwacht.

Sylvia: Goedemiddag, Sylvia Visser, Wegenwacht.
Ik:
Sylvia: Wat kan ik voor u doen?
Ik:
Sylvia: Waar bent u nu?
Ik:
Sylvia: Bent u lid van de Wegenwacht?
Ik:
Sylvia: Ik stuur een monteur.
Ik:
Sylvia: Ik denk een uur. Het is druk.
Veel mensen hebben problemen.
Ik:

18. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Stel vragen aan de ander.

Vraag:
- of de ander een auto heeft;
- of de ander wel eens pech heeft met de auto;
- wat hij toen gedaan heeft.

19. Spelletje

Maak samen een verhaal.

20. Je staat voor je huis naast je auto. Je hebt de motorkap open.
Je buurman komt naar buiten. Hij vraagt wat er aan de hand is.
Voer het gesprek.

21. Kijk nog een keer naar de foto's. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wie is de vrouw op de foto?
Hoe heet ze?
Waar is ze?
Waar gaat ze naartoe?
Hoe voelt ze zich?
Wat gaat ze doen?

2. Ga je mee op schoolreis?

1. Bekijk het plaatje. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Wat doen ze?

De kinderen zitten op de basisschool. Ze zijn op schoolreis.

Ben jij weleens mee geweest op schoolreis?

Waarom wel of waarom niet?

Vond je het leuk om mee te gaan?

2. Bekijk de brief van school en geef antwoord.

Wie schrijft de brief?

- a. meester Victor
- b. de ouders van kinderen uit groep 5a

Wanneer is het schoolreisje?

- a. maandag 7 juni
- b. donderdag 10 juni

Waar gaat de klas naar toe?

- a. naar het strand
- b. naar het zwembad

Waarom stuurt meester Victor deze brief?

- a. Hij heeft voor het schoolreisje de hulp van ouders nodig.
- b. Hij wil dat ouders kinderen met de auto naar het strand brengen.

Beste ouders/verzorgers,

Donderdag 10 juni gaan we met de klas op schoolreis.
We gaan dit jaar met de bus naar het strand bij Scheveningen.
Op het strand gaan we zwemmen en spelletjes doen.
We vertrekken om 8.30 uur. Om 15.30 uur zijn we weer op school.

Voor deze dag heb ik hulp van ouders nodig. Wilt u mee?
Dan kunt u zich bij mij opgeven voor deze dag.
Graag voor maandag 7 juni. We maken er een mooie dag van!

Alvast hartelijk bedankt.
Meester Victor, leerkracht groep 5a

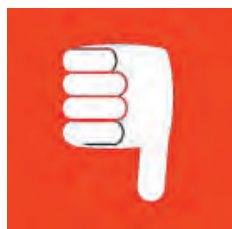

3. Luister naar het gesprek *Ga je mee op schoolreis?* Je hoort Mariska en Elena.

4. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Gaat Elena dit jaar mee op schoolreis?

5. Bekijk de foto en praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Vind je het belangrijk dat kinderen op schoolreis gaan?

Waarom wel of waarom niet?

6. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Waarom gaat Mariska dit jaar niet mee op schoolreis?

Hoeveel kinderen zitten in een groepje?

Elena heeft nog wel een probleem. Wat is dat probleem?

Hoe kan ze dit probleem oplossen?

7. Luister naar je begeleider. Je begeleider stelt een vraag.
Wat kun je antwoorden? Bedenk zoveel mogelijk antwoorden.

Ga je mee op schoolreis?

8. Luister naar het gesprek *Ik wil me opgeven voor het schoolreisje*.
Je hoort Elena en meester Victor.

9. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Wat gaan de kinderen doen op het strand?

Wat zeggen Elena en meester Victor tegen elkaar?

JE

U

Wat vind je daarvan?

10. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?

11. Taalriedel

Heb je dat briefje gelezen van school?

Heb je dat briefje gelezen van school?

Over het schoolreisje?

Over het schoolreisje?

Ik kan helaas niet mee dit jaar.

Ik kan helaas niet mee dit jaar.

Waarom niet?

Waarom niet?

Ik moet werken. Ga jij mee?

Ik moet werken. Ga jij mee?

Ik weet het nog niet.

Ik weet het nog niet.

Het is leuk hoor. Ik was vorig jaar mee.

Het is leuk hoor. Ik was vorig jaar mee.

Wat hebben jullie toen gedaan?

Wat hebben jullie toen gedaan?

Toen gingen we naar de dierentuin.

Toen gingen we naar de dierentuin.

12. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Mag je even storen?
2. Ik wil wel mee op schoolreisje.
3. Dat is fijn.
4. Wie gaan er nog meer mee?
5. Ben je al eens eerder mee geweest?
6. Dit wordt mijn eerste keer.
7. Ik vind het wel spannend.
8. Hoe laat moet ik donderdag op school zijn?

13. Zeg het gesprek na.

Elena: Ga jij donderdag mee op schoolreisje?
Mariska: Ik kan niet. Ik moet werken. En jij?
Elena: Ik weet het nog niet. Ik heb dat nog nooit gedaan.
Mariska: Het is leuk hoor. Ik was vorig jaar mee.
Elena: Wat hebben jullie toen gedaan?
Mariska: Toen gingen we naar de dierentuin.
Elena: Wat moet je precies doen?
Mariska: Je moet de hele dag letten op een klein groepje kinderen.

14. Zeg het gesprek na.

Elena: Hoi Victor, mag ik je even storen?
Victor: Ja, natuurlijk.
Elena: Ik wil me opgeven voor het schoolreisje.
Victor: O, dat is fijn. Ben je al eens eerder mee geweest?
Elena: Nee, nog nooit. Ik vind het wel spannend.
Victor: Ja, dat begrijp ik.
Elena: Hoe laat moet ik donderdag op school zijn?
Victor: Uiterlijk om 8.15 uur. We vertrekken om 8.45 uur.
Elena: Prima. Ik heb er zin in.

15. Maak het gesprek compleet.

Je zoon zit in groep 6 van de basisschool.
Hij gaat volgende week op
schoolreisje. Jij wilt wel mee.
Je gaat je opgeven bij zijn juf.

Nadia: Hoi ...
Ik:
Nadia: Natuurlijk.
Ik:
Nadia: Dat is fijn. Ben je al eens eerder mee geweest?
Ik:
Nadia: Ja, dat begrijp ik.
Ik:
Nadia: Om 8.15 uur. We vertrekken om 8.45 uur.
Ik:

16. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag of de ander kinderen heeft.
Vraag ook of de ander weleens wat doet op de school van zijn kind.

17. Maak een praatje

Loop rond. Vertel aan de ander waar je naartoe gaat op schoolreisje.
Vertel ook wat je daar gaat doen.

18. Je kind zit op de basisschool in groep 6. De leerkracht heeft ouders nodig om mee naar zwemles te gaan. Dat wil je wel doen. Je gaat je opgeven bij de leerkracht. Voer het gesprek.

19. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze jongens?
Wat zijn ze aan het doen?
Waar zijn ze?
Hoe oud zijn ze?
Waar komen ze vandaan?
Kennen ze elkaar?

3. Samen met de auto

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wie zie je op de foto's?
Heb jij collega's op dit moment?
Heb je collega's gehad?
Deze twee collega's rijden samen naar hun werk.
Wat vind je daarvan?

2. Luister naar het gesprek *Je kunt met mij meerijden.* Je hoort Rosa en Diana.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Diana zegt dat Rosa wel met haar mee kan rijden naar het werk.
Hoe reageert Rosa hierop?

4. Praat met je begeleider. Wat weet je over Rosa?

Vertel over Rosa. Gebruik de plaatjes.

Purmerend

Hoorn

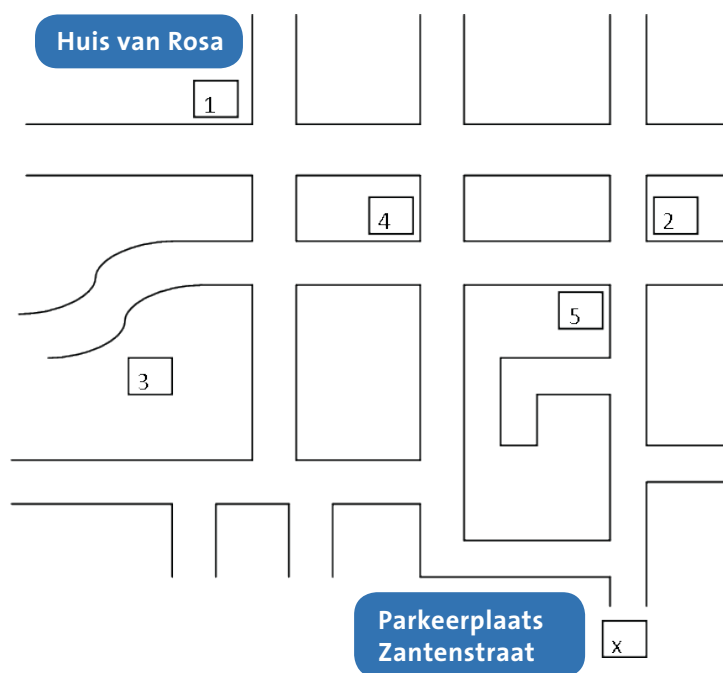
5. Luister nog een keer naar het gesprek. Praat met je begeleider.

Diana staat 's morgens nooit in de file. Waarom niet?
Sommige mensen staan elke dag in de file als ze naar hun werk gaan.
Wat vind je daarvan?

6. Kijk naar het plaatje en geef antwoord.

Hoe moet Rosa fietsen naar de parkeerplaats?

7. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een deel van het gesprek voor. Hoor je het woord 'werk'?
Tik op de tafel als je het woord 'werk' hoort.

8. Praat met je begeleider.

Werk je op dit moment? Of doe je vrijwilligerswerk?
Of heb je gewerkt?

Je begeleider stelt vragen over je werk.

9. Taalriedel

Hoe bevalt je nieuwe baan?

Hoe bevalt je nieuwe baan?

Goed. Ik vind het leuk werk.

Goed. Ik vind het leuk werk.

Woon je in Purmerend?

Woon je in Purmerend?

Ja, jij ook?

Ja, jij ook?

Al twintig jaar.

Al twintig jaar.

Hoe ga jij naar je werk?

Hoe ga jij naar je werk?

Met de trein en de bus.

Met de trein en de bus.

Wil je met me meerijden?

Wil je met me meerijden?

Nou, dat is handig, heel graag.

Nou, dat is handig, heel graag.

Werk je vijf dagen per week?

Werk je vijf dagen per week?

Nee, op vrijdag ben ik vrij.

Nee, op vrijdag ben ik vrij.

Zal ik je maandag ophalen?

Zal ik je maandag ophalen?

Ja, fijn! Prima!

Ja, fijn! Prima!

10. Zeg het gesprek na.

Diana: Hoi Rosa, hoe gaat het?
Rosa: Goed!
Diana: Bevalt je nieuwe baan?
Rosa: Ja, ik vind het leuk werk.
Diana: Johan zegt dat je ook in Purmerend woont.
Rosa: Ja, dat klopt. Jij ook?
Diana: Al twintig jaar.
Rosa: Werk je al lang in Hoorn?
Diana: Ik denk een jaar of vijf.
Hoe ga jij naar je werk?
Rosa: Met de trein en de bus.
Diana: Ik ga met de auto. Je kunt wel met me meerijden.
Rosa: Nou, heel graag.

11. Maak het gesprek compleet.

Je hebt een nieuwe baan. Je maakt een praatje met een collega. Je collega gaat elke dag met de auto naar het werk. Zij vraagt of jij wilt meerijden.

Selina: Hoi ..., hoe gaat het?
Ik:
Selina: Hoe bevalt je nieuwe baan?
Ik:
Selina: Waar woon je?
Ik:
Selina: Ik ook! Werk je fulltime?
Ik:
Selina: Je kunt wel met me meerijden naar het werk.
Ik:
Selina: Op de parkeerplaats bij de Boslaan. Die is vlakbij de snelweg.
Ik:
Selina: Dat is goed. Tot maandag!

12. Luister naar je begeleider.

Je praat met je nieuwe collega. Je wilt weten of hij zijn werk leuk vindt.
Wat kun je vragen?

Je praat met je nieuwe collega. Je wilt weten hoeveel dagen per week hij werkt.
Wat kun je vragen?

Je praat met je nieuwe collega. Je wilt vragen of hij met jou wil meerijden naar het werk. Wat kun je vragen?

13. Maak een praatje.

Loop rond. Vertel aan de ander:

- waar je werkt of waar je gewerkt hebt;
- wat je voor werk doet;
- hoe je naar je werk gaat.

14. Spelletje

Zoek je partner.

15. Er is morgen een personeelsfeest. Het feest begint om 20.00 uur en is om 24.00 uur afgelopen. Je wilt er graag naartoe. Je vindt het te laat om met de fiets te gaan. Misschien kun je met een collega meerijden? Voer een gesprek met een collega.

16. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal. Vertel het verhaal na. Heb je de tien woorden gebruikt?

17. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?
Kennen ze elkaar?
Waar zijn ze?
Wat doen ze?
Waar praten ze over?

4. Mijn droomreis

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Ben je weleens in Parijs geweest?

Welke stad of welk land zou je graag willen zien?

2. Luister naar de tekst *Naar Parijs*. Je hoort Rafi en Christina.

3. Luister nog een keer naar de tekst en geef antwoord.

Christina krijgt een cadeautje.
Wat krijgt ze?

4. Bekijk het plaatje. Praat met je begeleider.

VERVOERSBEWIJS + RESERVERING THALYS1 volwassene

Aanwezigheid op het perron 2 minuten voor vertrek

29/03 15u34	Vertrek Amersfoort	→ Aankomst → Paris Nord	29/03 18u34
Klasse 2	Rijtuig 18	Zitplaats 033	NIET ROKEN
Prijs: € 65,00			

Wat zie je?
Wanneer gaan Rafi en Christina naar Parijs?
Hoe laat vertrekken ze?
Hoe laat komen ze in Parijs aan?

5. Wat hoor je? Wijs het antwoord aan.

- Ik heb een cadeautje je.
 - van
 - voor
- We naar Parijs!
 - gaan
 - zijn
- Ik heb een geboekt voor twee personen.
 - hotel
 - reis

4. Ik ben nog in Parijs geweest.
 - a. niet
 - b. nooit
5. Gaan we met de?
 - a. auto
 - b. trein
6. Nu hoef ik niet te
 - a. lopen
 - b. rijden
7. Het ligt in het centrum.
 - a. hotel
 - b. huis
8. Ik heb er ontzettend zin in.
 - a. vaak
 - b. veel

6. Luister naar de tekst *We hebben de Eiffeltoren gezien.*
Je hoort Christina en Maartje.

7. Luister nog een keer naar de tekst en wijs aan.

Christina vertelt aan haar vriendin Maartje over Parijs.
Wat vertelt ze over Parijs? Wijs aan.

Kun jij nog meer vertellen over Parijs?

8. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?

Ik heb een cadeautje voor je.
We gaan naar Parijs.
We kennen elkaar twee jaar.
Gaan we met de auto?
Ik heb er ontzettend veel zin in.
We hebben gegeten in allemaal leuke restaurantjes.
Volgens mij was het een droomreis.
Ik wil graag met mijn moeder naar Barcelona.

9. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest een aantal woorden voor. Waar ligt het accent in het woord?
Tik op de tafel. Luister naar het voorbeeld.

Voorbeeld:
Mohammed – huisarts – goedemorgen

10. Taalriedel

Ik heb een cadeautje voor je.

Ik heb een cadeautje voor je.

O, wat lief. Wat is het?

O, wat lief. Wat is het?

Een reisje naar Parijs.

Een reisje naar Parijs.

Ik ben nog nooit in Parijs geweest.

Ik ben nog nooit in Parijs geweest.

Ik ook niet.

Ik ook niet.

Gaan we met de auto?

Gaan we met de auto?

Nee, met de trein. Dat is lekker ontspannen.

Nee, met de trein. Dat is lekker ontspannen.

Is het een mooi hotel?

Is het een mooi hotel?

Dat hoop ik wel.

Dat hoop ik wel.

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik ben vijf dagen in Parijs geweest.
2. We zijn twee jaar getrouwd.
3. Het was een verrassing.
4. Hebben jullie veel gezien?
5. Het was enorm romantisch.
6. Ik heb heel erg genoten.
7. Wanneer ga jij op vakantie?

12. Zeg het gesprek na.

Christina: Ik ben vijf dagen in Parijs geweest!
Maartje: Wat leuk. Met wie was je?
Christina: Met Rafi, mijn man.
Maartje: Hoe ging je daarheen?
Christina: Met de trein. De reis duurde maar drie uur.
Maartje: Wat hebben jullie gedaan in Parijs?
Christina: We zijn naar de Eiffeltoren geweest, we hebben een boottocht gemaakt en we hebben gewinkeld.
Maartje: En 's avonds?
Christina: Gegeten in allemaal leuke restaurantjes.
Maartje: Hadden jullie een mooi hotel?
Christina: Ja, we hadden een prachtige kamer.
Maartje: Nou, ik ben jaloers. Volgens mij was het een droomreis.

13. Luister naar je begeleider. Welk woord hoort er niet bij?

1. de auto – de bus – de trein – het vliegtuig
2. lekker – mooi – prachtig – vervelend
3. het café – het hotel – de huiskamer – het restaurant
4. Amsterdam – Den Haag – Parijs – Rotterdam
5. het diner – de lunch – de menukaart – het ontbijt

14. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Je hebt € 10.000,- gewonnen. Je wilt graag een droomreis maken.

Bedenk waar je naar toe gaat en wat je gaat doen.
Je begeleider stelt vragen.

Waar ga je naartoe?	→	
Met wie ga je?	→	
Hoe ga je?	→	
Wat ga je daar doen?	→	
Hoe lang blijf je?	→	

15. Praat met je begeleider.

Je begeleider vertelt over een reis die hij of zij gemaakt heeft. Luister goed.

Vertel daarna:

- waar is je begeleider geweest?
- wat heeft je begeleider daar gedaan?
- hoe ging je begeleider daar naartoe?
- met wie ging je begeleider op vakantie?

16. Maak het gesprek compleet.

Je komt op straat je buurvrouw tegen. Zij is net op vakantie geweest. Je vraagt of ze het leuk heeft gehad. Voer het gesprek.

Imran: Hoi buurvrouw. Hoe is het?
Ik:
Imran: Ik ben net terug van vakantie.
Ik:
Imran: In Maastricht.
Ik:
Imran: Met mijn man.
Ik:
Imran: Heel leuk en romantisch.
Ik:
Imran: Met de auto. Het was ongeveer twee uur rijden.
Ik:
Imran: Ja, we hadden een heel grote kamer!
Ik:

17. Maak een praatje.

Loop rond. Vertel de ander over een reis die je gemaakt hebt.

18. Je bent op een verjaardag. Je praat met een vriend over vakanties.
Vertel aan hem wat jouw droomreis is.
Vraag ook wat de droomreis van je vriend is. Voer het gesprek.

19. Kijk nog een keer naar de foto. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

- Wie zie je op de foto?
Waar zijn ze?
Wat zijn ze aan het doen?
Hoe voelen ze zich?
Waarom zijn ze daar?
Wat voor weer is het?
Waar gaan ze straks naartoe?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Vertel een vriend/vriendin over je geboorteplaats. Je kunt het gesprek opnemen op je mobiele telefoon.
2. Heb je kinderen op de basisschool? Of zitten je kleinkinderen op de basisschool? Praat met de leerkracht van jouw kind. Zeg dat je wilt helpen op school. Is er iets wat je kunt doen?
3. Ga naar een reisbureau en vraag een reisgids over de stad/het land van jouw droomreis.

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

de administratie
de begeleiding
het cadeautje
het centrum
de gelegenheid
de klas
het lid
de meester
de monteur
de pauze
de snelweg
een stukje
de trein
de verkering
de verrassing
het verstand
de werktijd

bijzonder
eerder
fulltime
ongeveer
ontspannen
ontzettend
romantisch
uiterlijk
uitgebreid
veilig
vreemd
voorlopig
verdelen

bedoelen
bereiken
boeken
keuren
meerijden
zich opgeven
ophalen
overblijven
rijden
sparen
starten
uitstappen

Dat is waar.
Dat komt mooi uit.
Hoe bevalt het?
Gelukkig wel.
Nee, eigenlijk niet.
Dat is fijn.
Dat lijkt me leuk.
Dat begrijp ik.
Ik heb er zin in.
Dat hoop ik wel.

gedaan - doen
gelezen - lezen
genoten - genieten
geweest - zijn

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging naar niveau A2;
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A2?

Een deelnemer kan:

- zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen die verband hebben met alledaagse onderwerpen;
- de hoofdzaken begrijpen in korte eenvoudige boodschappen;
- eenvoudige aanwijzingen geven en opvolgen;
- praten over eenvoudige en alledaagse dingen;
- zeer korte sociale gesprekken voeren met hulp van de gesprekspartner;
- zijn of haar mening uitdrukken over vertrouwde alledaagse onderwerpen;
- informatie vragen en informatie geven over verschillende zaken.

Dit betekent dat een deelnemer nog heel weinig uit zichzelf kan zeggen, en als hij het probeert, zitten er veel fouten in de uitvoering. De rol van u als gesprekspartner is erg *belangrijk*.

U bent een soort 'aangever' en geeft heel veel steun bij de uitvoering van de opdrachten.

U helpt bij het onder woorden brengen van de gedachten van de deelnemer. Ook kunt u niet verwachten dat een deelnemer in bijvoorbeeld de nazegoefeningen alles goed kan nazeggen.

En bij het geven van feedback moet u er vanuit gaan dat een deelnemer nog weinig zelf kan zeggen en bij wat hij zegt veel basale fouten maakt. Ga dus vooral in op de inhoud van wat de deelnemer zegt en minder op de vorm.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules behandeld moeten worden. Het advies is te starten met de module 'Praten over jezelf', omdat deze module in het teken staat van kennismaking.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde

1. Voorblad met foto

Elke module heeft op de kaft een foto die past bij het thema van de module. Daarna volgt een korte inhoudsopgave en uitleg van de gebruikte symbolen.

2. Vier subthema's

Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het best op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen. Ook als u met de deelnemer besluit dat een gedeelte van een module niet relevant is voor hem/haar (de deelnemer krijgt bijvoorbeeld nooit met het onderwerp van het subthema te maken in zijn leven), kunt u een gedeelte overslaan.

3. Introductie subthema

Elk subthema begint met een *foto of beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Die staan onder de foto bij de eerste opdracht. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd. Dit betekent dat de kennis die de deelnemer al over het onderwerp heeft, naar boven wordt gehaald. Dat is belangrijk bij bijvoorbeeld het leren van nieuwe woorden. Die kunnen het best onthouden worden als de deelnemer weet bij welke voor hem/haar bekende woorden die kennis hoort. Zo wordt het woordennetwerk in zijn/haar hoofd steeds breder en dieper.

4. Dialoog

Daarna komt er een *dialoog*. In deze teksten zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnen. Ze worden hier voor het eerst aangeboden. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden; het gaat om die woorden en zinnen samen doornemen en dat de boodschap ervan overkomt.

5. Verwerking van de woorden

De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnen. Dat betekent dat de nieuwe woorden en zinnen veel geoefend worden. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen en met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar de deelnemer ervaart dat heel anders.

6. Communicatie

Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog gestuurd, dus behoorlijk voorgeprogrammeerd: een deelnemer voert korte gesprekken of reageert op standaardvragen. De antwoorden zijn vaak kort. De deelnemer gebruikt hierin vaak de nieuwe woorden of de nieuwe zinnen, precies zoals hij ze net gehoord of gelezen heeft. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met *vrije productie*. Bij vrije productie (het woord zegt het al) is de deelnemer vrijer in wat hij kan en wil zeggen. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij een gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan

praten maken ze op dit niveau nog veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen worden het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld. Soms kunnen deelnemers wel al een paar woorden of een kort zinnetje uit de voorbeelden gebruiken (bijvoorbeeld een zinnetje als 'Ik heb er zin in' of 'Ik droom van ...').

7. Slotfoto('s)

Opdrachten bij de slotfoto('s): de deelnemer fantaseert zijn/haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren.

De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij/zij gebruikt de woorden en zinnen die hij/zij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan. Ook hier kunnen de antwoorden weer kort zijn.

Indien de deelnemer bekend is met de situatie op de foto, kunt u eventueel ook over zijn/haar eigen ervaringen praten.

8. Praktijkopdracht

Na de subthema's staan enkele *praktijkopdrachten*, bedoeld om een kleine relatie te leggen met het dagelijkse leven van de deelnemer. Het zijn opdrachten die bedoeld zijn om iets aan iemand te vragen (vraag een familielid of hij zijn rijbewijs heeft) of om iets te bekijken en daarna te bespreken (een website bekijken, iets in een winkel zoeken, een folder bij het zwembad halen). Stimuleer de deelnemer om deze opdrachten uit te voeren, hoe spannend dat soms ook is. U kunt de opdracht voorbespreken en oefenen en bij de volgende bijeenkomst vragen hoe het is gegaan. Deelnemers kunnen de opdrachten ook samen doen.

9. Woorden en standaardzinnetjes

Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnetjes*. Dit zijn de woorden die een deelnemer nodig heeft om de teksten te begrijpen.

De meeste van deze woorden en zinnetjes oefent de deelnemer ook bij oefeningen als verstaan en nazeggen of de dialogues die de deelnemer zelf afmaakt. U kunt extra oefenen met deze woorden. Denk aan oefeningen als:

- u omschrijft het woord, de deelnemer raadt het woord;
- of omgekeerd: de deelnemer omschrijft het woord, u raadt het woord;
- u kiest tien woorden uit de lijst en laat de deelnemer de woorden in categorieën verdelen (bijvoorbeeld: kleding – geen kleding; lekker – niet zo lekker eten; woorden voor een telefoongesprek – woorden als je iemand tegenkomt);
- u noemt drie of vier woorden: welk woord hoort er niet bij?;
- een goede zin maken met het woord (let er dan vooral op dat de betekenis van de zin goed is, de vorm is minder belangrijk).

In SpreekTaal 2 komen meer abstracte begrippen voor dan in SpreekTaal 1. Vindt uw deelnemer een woord/begrip moeilijk? Probeer het dan uit te leggen aan de hand van een voor uw deelnemer vertrouwde situatie.

10. Suggesties voor extra materiaal

Na de specifieke instructies bij deze module vindt u nog suggesties voor extra materiaal of extra oefeningen. Er worden suggesties voor liedjes gegeven (die u samen met de deelnemer kunt beluisteren of bekijken) en er zijn andere opdrachten. U hoeft deze opdrachten niet te doen, ze bieden meer verdieping als een deelnemer daar behoefte aan heeft.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoopdrachten:
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren. Deelnemers schrijven dus niet of nauwelijks de antwoorden op.
- Expliciete aandacht voor grammatica:
Geen invuloefeningen of uitleg over de grammatica. We besteden op dit niveau nog niet expliciet aandacht aan grammatica. Wel krijgt een deelnemer standaardzinnen aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen:
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar het boek Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie. De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord	nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin	steeds
praat	geef antwoord	de vraag	de foto	
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje	

Total Physical Response

Met Total Physical Response (TPR) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden/instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR?

Een concreet voorbeeld:

*De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij/zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etcetera). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.*

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leeders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven.

Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen.

Een aantal oefeningen heeft extra uitleg nodig:

- **De luisterteksten**

De werkwijze met de *luisterteksten* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst/het gesprek;
- de deelnemer luistert nog één of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst/het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- **Tik op de tafel**

De oefeningen *Tik op de tafel* zijn bedoeld om te oefenen met woord- en zinsaccent. Elk woord van twee lettergrepen of meer bevat een woordaccent: zo valt in het woord 'uitspraak' het accent op de eerste lettergreep (uit). Het is belangrijk dat de deelnemer het accent op de juiste lettergreep legt, anders is hij/zij moeilijk te verstaan en soms zelfs zal de betekenis van het woord wijzigen (denk aan voorkomen en voorkomen).

Naast woordaccent bestaat er ook zinsaccent: een of meer woorden in een zin krijgen een accent, zeg maar 'de klemtoon van de zin'. Het woord dat het accent krijgt wordt (qua toon) iets hoger of lager uitgesproken. In de zin 'Mag ik de boter?' zal het woord 'boter' het zinsaccent krijgen; je wilt immers niet de kaas of de worst, maar de boter.

De werkwijze met de oefeningen van *Tik op de tafel* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar een zin of gesprek;
- de deelnemer tikt op de tafel als hij een bepaald woord hoort.

Alternatief: u kunt de deelnemer ook vragen om zijn hand op te steken als hij/zij het woord hoort, in zijn handen te klappen of een papiertje in de lucht te steken.

- **Taalriedel**

De werkwijze met de *taalriedels* is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Alternatief: u kunt de taalriedel ook zonder audio gebruiken. U tikt het juiste ritme, de deelnemer doet de taalriedel. Het is dan ook mogelijk de taalriedel te verpersoonlijken door bijv. de eigen naam te gebruiken of een stukje zin aan te passen (bijvoorbeeld 'Mijn pols doet

zeer.’, wordt ‘Mijn arm doet zeer.’)

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- **Zeg na**

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Het is de bedoeling dat de deelnemer niet meeleeft, maar alleen luistert en nazegt. Als het nazeggen van de zinnen goed gaat, kunt u ook een kleine verandering aanbrengen in de zin, bijv. door een woord te vervangen door een ander woord.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie. Deze informatie staat achterin het boekje. Dit kunt u zien aan dit pictogram:

Feedback op de oefeningen

Er zijn een paar ‘gouden regels’ voor het geven van feedback op deelnemers:

1. Geef complimenten:

Natuurlijk hoort u fouten in wat de deelnemer zegt, maar zeg altijd eerst iets over wat goed gegaan is. Dat kan zijn dat de deelnemer de goede woorden heeft gebruikt, een goede reactie heeft gegeven, een mooie zin heeft gemaakt of dat hij/zij het aangedurfd heeft om iets te zeggen.

2. De inhoud gaat voor de vorm:

Wat een deelnemer zegt is op dit niveau veel belangrijker dan hoe hij/zij het zegt. Dat betekent dat een deelnemer wel de goede woorden moet leren gebruiken, maar dat de woorden nog in de verkeerde volgorde kunnen staan. Of hij/zij heeft nog geen perfecte uitspraak, of hij vervoegt de werkwoorden nog niet goed.

3. Meer keren luisteren naar een dialoog:

Een deelnemer hoeft niet in een keer de hele dialoog te begrijpen. Luister samen nog een keer en doe dan de oefeningen die bij de dialoog horen. Als de deelnemer de hoofdlijnen van de dialoog goed begrijpt, kunt u door naar de volgende oefening.

4. Doorgaan naar de volgende oefening:

Ook bij het beantwoorden van de oefeningen hoeft de deelnemer niet alles goed te doen. Als u het antwoord kunt begrijpen en de inhoud is goed, kunt u gerust doorgaan naar een volgende oefening. Een antwoord hoeft dus niet perfect te zijn.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie deelnemers (of een deelnemer met begeleider) als in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout)

en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en om durf en zelfvertrouwen.

Analfabeten

Het materiaal is zo gemaakt dat ook een analfabeet er samen met een begeleider gebruik van kan maken. De begeleider leest de instructie voor en legt uit wat de bedoeling van de opdracht is. In het geval dat iemand niet kan lezen, laat de begeleider de deelnemer zelf benoemen wat hij herkent. Denk bijvoorbeeld aan een logo, een datum of de plek waar het adres staat. De begeleider kan vervolgens de tekst voorlezen en/of de belangrijkste informatie mondeling naar voren brengen.

Specifieke instructies bij de oefeningen:

1. Dan kom je toch met de trein?

Oefening 2 en 3:

Transcript *Mijn auto start niet*

Amir: Ben je er nog?
Wendy: Ja, heel vervelend. Ik heb pech. Mijn auto start niet.
Amir: Heb je nog wel benzine?
Wendy: Ha, ha. Natuurlijk! Ja, ik heb al even gekeken, maar ik zie niets bijzonders. Wil jij er even naar kijken?
Amir: Dat wil ik wel, maar ik heb ook niet echt verstand van auto's.
...
Wendy: O, en?
Amir: Ik weet het ook niet. Je moet maar even de Wegenwacht bellen. Daar ben je toch lid van?
Wendy: Ja. O ja. Stom dat ik daar niet aan gedacht heb. Nou, gelukkig wel.

Oefening 4:

Laat de deelnemer als ze dat kunnen de plaatjes benoemen. Benoem daarna zelf de plaatjes. Welke onderdelen van een auto ken je nog meer?

Oefening 5 en 6:

Transcript *De Wegenwacht*

Sylvia: Goedemorgen, Sylvia Visser, Wegenwacht.
Wendy: Hallo, ja u spreekt met Wendy Donkers. Mijn auto start niet.
Sylvia: Dat is vervelend. En waar bent u nu?
Wendy: Nou, voor de deur van mijn huis. Ik wilde net naar mijn broer gaan.
Sylvia: Ach, wat vervelend. Heeft u vaker problemen met uw auto gehad?
Wendy: Nee, eigenlijk niet. Hij is vorige week nog gekeurd.
Sylvia: Dat is vreemd. Bent u lid van de ANWB?
Wendy: Jazeker.
Sylvia: Wat is uw lidmaatschapsnummer?
Wendy: Eh ... 5412198
Sylvia: Momentje ... woont u op de Heiligeweg, nummer 14 in Assen?
Wendy: Klopt.
Sylvia: Oké, dan stuur ik nu een monteur naar u toe.
Wendy: O, heel fijn, dank u wel. Hoe lang duurt het, denkt u?

Sylvia: Tussen een half uur en een uur. Ja, sorry, het is druk. Veel mensen hebben problemen. Sterkte!

Wendy: Bedankt!

Oefening 8 en 9:

Transcript *Dan kom je toch met de trein?*

Jonathan: Hallo met Jonathan.

Wendy: Hoi Jonathan!

Jonathan: Hé, waar blijf je?

Wendy: Ja, ik ben nog steeds thuis. Mijn auto doet het niet.

Jonathan: O, wat is er aan de hand?

Wendy: Ja. de Wegenwacht is net geweest. Er is een probleem met de startmotor.

Jonathan: O. Hebben ze die gerepareerd?

Wendy: Nee, dat kon niet. Ik heb een afspraak gemaakt met mijn garage. Ze komen de auto morgen halen.

Jonathan: Morgen?

Wendy: Ja, maar goed, ik denk dat ik vandaag dus niet kom.

Jonathan: Je kan toch met de trein komen? Dat doe ik ook zo vaak. Bobby vindt het heel leuk dat je komt. Hij vraagt nu al de hele tijd waar je blijft.

Wendy: O, maar ik vind de trein zo lastig.

Jonathan: Nee joh, dat valt wel mee. Je moet de stoptrein nemen naar Zwolle en dan uitstappen in Hoogeveen. En de trein vertrekt op spoor 3. Dan kom ik je ophalen bij het station, aan de achterkant, bij de parkeerplaats.

Wendy: O, oké. Dat is fijn. Dan kom ik.

Jonathan: Heb je een OV-chipkaart?

Wendy: Ja.

Jonathan: Vergeet dan niet in- en uit te checken.

Wendy: Nee, dat vergeet ik niet. Ik ga nu naar het station. Ik bel je als ik bijna in Hoogeveen ben. Oké?

Jonathan: Ja, prima. Leuk. Nou, tot straks.

Oefening 10:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Mijn auto start nooit.
2. Ik moet de garage bellen.
3. Ik wilde net naar mijn zus gaan.
4. De Wegenwacht is niet geweest.
5. Je kunt altijd met de trein komen.

6. Dan kom ik je ophalen bij het winkelcentrum.
7. Voor het station is een parkeerplaats.
8. Ik bel je als ik in Zwolle ben.

Oefening 12:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 14

Lees het onderstaande gesprek twee keer voor. Let op het accent in de zinnen. De eerste keer luisteren de deelnemers alleen. Bij de tweede keer tikken zij op het juiste moment op de tafel, dat wil zeggen op de lettergreep/het woord waar het accent valt.

Gesprek:

Wendy: Hoi **Jonathan**.
Jonathan: Waar **blijf** je?
Wendy: Ik ben nog **thuis**. Mijn **auto** doet het **niet**.
Jonathan: Wat **vervelend**! **Wat** is er aan de **hand**?
Wendy: De **start**motor doet het niet.
Jonathan: Hebben ze die **gerepareerd**?
Wendy: **Nee**, dat **kon** niet.

N.B. Het accent kan op meer plaatsen in de zin liggen.

Oefening 15:

Stel onderstaande vragen aan de deelnemer. Hij/zij geeft aan welk vervoermiddel hij in de verschillende situaties gebruikt: lopend, met de fiets, met de auto, met de bus, met de boot, met de trein, met het vliegtuig.

Hoe ga je ernaartoe?

- Je hebt kiespijn. Je gaat naar de tandarts.
- De melk is op. Je gaat boodschappen doen.
- Je gaat naar je zus. Ze is jarig. Ze woont in Maastricht.
- Je hebt een dochter van 5 jaar. Je haalt haar op van school.
- Je gaat met je familie vier dagen naar Londen.
- Je gaat naar je werk.

- Je moeder ligt in het ziekenhuis. Je wilt snel naar haar toe.
- Het is vakantie. Je wilt op bezoek bij je oma. Zij woont in jouw geboorteland.

Vul de situaties aan met voorbeelden uit het dagelijks leven van de deelnemer.

Oefening 19:

De deelnemers gaan samen een verhaal maken. Geef elke deelnemer drie kaartjes. Schrijf op elk kaartje een woord. Bijvoorbeeld: strand, bal, pech, wandelen. De deelnemers moeten steeds een zin maken die aansluit op de vorige zin. Daarbij moeten ze in elke zin een van de woorden gebruiken die op de kaartjes staan. Elke deelnemer heeft drie kaartjes, dus elke deelnemer maakt in totaal drie zinnen.

In plaats van kaartjes met woorden kunt u ook echte voorwerpen gebruiken.

De deelnemers benoemen de voorwerpen en maken vervolgens het verhaal.

Begin het verhaal met de volgende zin:

“Het is zondagmorgen. De zon schijnt. Weet je wat? Ik ga met de auto naar ...

Oefening 21:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de vrouw op de foto.

2. Ga je mee op schoolreis?

Oefening 2:

Bekijk met de deelnemer de brief van meester Victor. Bij analfabete deelnemers: lees het briefje voor. Laat de deelnemer antwoord geven op de vragen. Als dat lastig is, kunt u het briefje mondeling bespreken en er zelf vragen over stellen.

Oefening 3, 4 en 6:

Transcript *Ga je mee op schoolreis?*

Mariska:	Hoi Elena!
Elena:	Hallo! Hoe is het?
Mariska:	Ja ... eh ... is je dochter weer beter?
Elena:	Ja, ze was gisteren weer op school. Zeg, even over dat briefje, over het schoolreisje. Ga je mee?
Mariska:	Nee, ik kan helaas niet. Ik moet werken. Ga jij mee?
Elena:	Ik weet het nog niet. Ik heb dat nooit gedaan. Ook in Rusland niet.
Mariska:	Ah, het is leuk hoor. Ik was vorig jaar mee.
Elena:	Wat hebben jullie toen gedaan?

Mariska: Toen gingen wij naar de dierentuin in Rotterdam.
 Elena: En wat moet je precies doen?
 Mariska: De meester verdeelt de klas in groepjes. Elke ouder krijgt een groepje van vier of vijf kinderen. Op die kinderen moet je dan de hele dag letten.
 Elena: En zit mijn dochter dan ook in mijn groepje?
 Mariska: Dat kan. Als je dochter dat leuk vindt.
 Elena: Nou, dat lijkt me best leuk!
 Mariska: Ja! Het is ook heel gezellig met de andere ouders. En zo kun je ook wat meer ouders leren kennen.
 Elena: Ja, dat is waar. Ik moet nog wel oppas voor mijn zoontje vinden. Die komt tussen de middag thuis.
 Mariska: Hij kan toch op school overblijven.
 Elena: O ja, goed idee! Ik ga me meteen opgeven bij Victor!

Oefening 7:

'Ja' of 'nee' is hier niet voldoende. Denk aan antwoorden als:

Nee, ik kan niet.
 Nee, ik heb geen zin.
 Ja, dat lijkt me leuk.
 Ik weet het nog niet.
 Nee, ik moet werken.

Oefening 8 en 9:

Transcript *Ik wil me opgeven voor het schoolreisje*

Elena: Dag Victor.
 Victor: Hé, hallo.
 Elena: Mag ik je even storen?
 Victor: Ja, natuurlijk.
 Elena: Ik wil me opgeven voor het schoolreisje.
 Victor: O, dat is fijn. Dan heb ik nog maar twee ouders nodig.
 Elena: Ah! Wie gaan er nog meer mee?
 Victor: De vader van Berkay, de moeder van Samantha en de opa van Damian. Ben je al eens eerder mee geweest op schoolreisje?
 Elena: Nee, nog nooit. Dit wordt mijn eerste keer. Ik vind het wel spannend.
 Victor: Ja, dat begrijp ik, maar dat is niet nodig hoor. Het is meestal een heel gezellige dag. De kinderen zijn wel wat drukker dan normaal, maar er is veel begeleiding.
 Elena: Ja. En wat gaan we precies doen?

Victor: Er is een heel programma, met allerlei spelletjes. We gaan voetballen, volleyballen, touwtrekken, kastelen bouwen.

Elena: Ja leuk!

Victor: Ja ... en zwemmen natuurlijk als het mooi weer is.

Elena: Ja. Oké. Leuk. Hoe laat moet ik donderdag op school zijn?

Victor: Uiterlijk om 8.15 uur. De bus komt om 8.30 uur en dan vertrekken we om 8.45 uur.

Elena: Oké. Dat is prima. Ik heb er zin in.

Oefening 9:

In deze oefening aandacht besteden aan het gebruik van 'je' en 'u'. In Nederland is het de gewoonte dat ouders en leerkrachten elkaar met 'je' aanspreken. Hoe is dat in het land van de deelnemer?

Oefening 10:

Lees de volgende zinnen voor:

- Is je dochter weer beter?
- Ik kan helaas niet mee dit jaar.
- De meester verdeelt de klas in groepjes.
- Nou, dat lijkt me best leuk.
- Dat is waar.
- Ik wil me opgeven voor het schoolreisje.
- Wie gaan er nog meer mee?
- Ik vind het wel spannend.

Oefening 11:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 17:

Maak kaartjes met daarop activiteiten voor een schoolreisje. Zie bijlage.

Geef elke deelnemer een kaartje. De deelnemers lopen rond en vertellen aan elkaar waar ze naartoe gaan op schoolreisje. Laat de deelnemers steeds wisselen van kaartje.

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de man op de foto.

3. Samen met de auto

Oefening 2, 3 en 5:

Transcript *Je kunt met me meerijden*

Diana: Hi Rosa, smakelijk eten!

Rosa: Dankjewel. Heb jij ook pauze?

Diana: Ja, ik heb trek.

Rosa: O. Hé, hoe bevalt je nieuwe baan op de administratie?

Diana: Goed. Ik vind het leuk werk. Ik moet nog wel wennen aan het computerprogramma. Op welke afdeling werk jij?

Rosa: Op de afdeling Verkoop. Ik hoorde van Johan dat je ook in Purmerend woont.

Diana: Ja, dat klopt. Jij ook dan?

Rosa: Ja, al twintig jaar.

Diana: O. En werk je al lang in Hoorn?

Rosa: Nou, ik denk een jaar of vijf.

Diana: Wat grappig! Ik heb je nog nooit gezien in Purmerend.

Rosa: Nee! Maar zeg, eh ... hoe ga jij nu naar je werk? Ik ga elke dag met de auto naar het werk. Je kan wel met me meerijden, als je wilt.

Diana: Ik ga met de trein en dan nog een stukje met de bus. Maar meerijden met de auto... Dat is handig! Sta je nooit in de file?

Rosa: Nee hoor, dat is geen probleem. De file staat meestal aan de andere kant. Werk je vijf dagen per week?

Diana: Nee, vrijdags ben ik vrij. En jij?

Rosa: Ik werk fulltime. Ik begin om 8.30 uur en ik ga om 17.00 uur weer naar huis.

Diana: Ja, ik ook. Ik heb dezelfde werktijden.

Rosa: Nou, dat komt dan mooi uit. Dan kunnen we samen rijden.

Diana: Ja, heel goed, fijn. Waar spreken we dan af?

Rosa: Ken jij de bushalte bij de Zantenstraat?

Diana: Ja.

Rosa: Die is makkelijk te bereiken met de auto.

Diana: Dat is goed. Dan fiets ik daar naartoe. Dan kan ik ook veilig mijn fiets neerzetten.

Rosa: Eh ... zal ik je morgen dan ophalen?

Diana: Nou, morgen ben ik vrij.
 Rosa: O ja, maandag bedoel ik. Zullen we om 8.00 uur afspreken?
 Diana: Ja, dat is prima.
 Rosa: Oké. Alvast fijn weekend!

Oefening 7:

Lees een deel van het gesprek voor. Zie hieronder:

Rosa: Op welke afdeling werk jij?
 Diana: Op de afdeling Verkoop.
 Ik hoorde van Johan dat je ook in Purmerend woont.
 Rosa: Ja, dat klopt. Jij ook dan?
 Diana: Ja, al twintig jaar.
 Rosa: En werk je al lang in Hoorn?
 Diana: Nou, ik denk een jaar of vijf.
 Rosa: Wat grappig! Ik heb je nog nooit gezien in Purmerend.
 Diana: Nee! Maar zeg, hoe ga jij nu naar je werk? Ik ga elke dag met de auto naar het werk. Je kan wel met me meerijden, als je wilt.
 Rosa: Met de trein en dan nog een stukje met de bus. Maar meerijden met de auto... Dat is handig! Sta je nooit in de file?
 Diana: Nee hoor, dat is geen probleem. De file staat meestal aan de andere kant. Werk je vijf dagen per week?
 Rosa: Nee, vrijdags ben ik vrij.

Oefening 8:

Praat met de deelnemer over zijn of haar werk. Stel vragen als:

- Waar werk je?
- Wat doe je?
- Heb je leuke collega's?
- Vind je je werk leuk?
- Hoeveel uur per week werk je?
- Wat zijn je werktijden?
- Hoe ga je naar je werk?
- Heb je veel reistijd?

N.B. Als een deelnemer op dit moment niet werkt, kunnen de vragen gaan over eerder werk dat de deelnemer gehad heeft of over wat hij zou willen doen.

Oefening 9:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 14:

De deelnemers gaan op zoek naar hun partner.

Maak twee setjes met kaartjes.

Op de eerste set kaartjes staan plaatjes van beroepen, zoals administratief medewerker, docent, monteur, conducteur, kok, stewardess. Zie bijlage.

Op de andere set kaartjes staan in woorden de plaatsen waar je de verschillende beroepen kan uitvoeren, zoals kantoor, school, garage, trein, restaurant, vliegtuig.

Geef elke deelnemer een kaartje met een plaatje en een kaartje met een woord.

Deze kaartjes moeten geen paar vormen. De deelnemer loopt rond om zijn of haar partner te zoeken. Dus bijvoorbeeld stewardess – vliegtuig, docent – school.

Deel de kaartjes uit. Als de deelnemer (nog) niet kan lezen, lees het woord dan zachtjes voor zodat anderen het niet kunnen horen. Laat de deelnemer het woord op het kaartje omschrijven of tekenen. De ander moet het woord op het kaartje raden.

Oefening 16:

Lees het verhaal dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal zo goed mogelijk naver-
tellen. Geef punten voor elk woord dat de deelnemer zich nog goed weet te herinneren en
gebruikt bij het navertellen. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Iris staat op de parkeerplaats bij de snelweg. Zij heeft haar fiets op slot gezet. Ze wacht op haar collega, Wesley. Zij rijden op maandag en dinsdag samen naar hun werk. Het is al 8.10 uur. Wesley is er nog niet. Hij is te laat. Dan gaat haar telefoon. Het is Wesley. Hij heeft de wekker niet gehoord. Hij is net wakker. Hij komt zo snel mogelijk. Iris is boos.

Woorden uit de tekst:

1. parkeerplaats
2. snelweg
3. fiets

4. collega
5. samen (naar het werk)
6. te laat
7. telefoon
8. wekker
9. wakker
10. zo snel mogelijk

Oefening 17:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto. U kunt de deelnemers ook in de richting sturen van niet werkgebonden auto's delen, zoals Greenwheels. Vraag of zij dit kennen en weleens in het straatbeeld zien.

4. Mijn droomreis

Oefening 2 en 3:

Transcript *Naar Parijs*

Rafi:	Kijk, ik heb een cadeautje voor je.
Christina:	O, wat lief. Wat is het?
Rafi:	Kijk maar.
Christina:	Wat?! We gaan naar Parijs!!
Rafi:	Ja, ik heb een reis geboekt voor twee personen, vijf dagen naar Parijs.
Christina:	O ... Wat leuk! Ik ben nog nooit in Parijs geweest.
Rafi:	Ik ook niet. We zijn bijna twee jaar getrouwd. Dat is een mooie reden om samen naar Parijs te gaan.
Christina:	O, wauw, echt leuk! Gaan we met de auto?
Rafi:	Eh, nee, nee, we gaan met de trein. Je bent in drie uur in Parijs. Dus dat is veel sneller dan met de auto. En dan hoeven we ook niet te rijden en kunnen we lekker ontspannen.
Christina:	Oh! Is het een mooi hotel?
Rafi:	Dat hoop ik wel. Het ligt in ieder geval dichtbij de Eiffeltoren.
Christina:	Wauw. O, ik heb er echt ontzettend veel zin in. Wanneer gaan we?

Oefening 4:

Werkwijze bij een analfabete deelnemer: bekijk samen het ticket, kijk wat een deelnemer herkent (bijvoorbeeld de cijfers), lees de belangrijke woorden voor en bespreek samen de vragen.

Oefening 5:

Lees de volgende zinnen voor:

1. Ik heb een cadeautje **voor** je.
2. We **gaan** naar Parijs.
3. Ik heb een **reis** geboekt voor twee personen.
4. Ik ben nog **nooit** in Parijs geweest.
5. Gaan we met de **auto**?
6. Nu hoef ik niet te **lopen**.
7. Het **hotel** ligt in het centrum.
8. Ik heb er ontzettend **veel** zin in.

Oefening 6 en 7:

Transcript *We hebben de Eiffeltoren gezien*

Christina: Hé, je raadt nooit waar ik geweest ben.
Maartje: Nou, vertel!
Christina: In Parijs.
Maartje: O, echt?
Christina: Vijf dagen, met de trein.
Maartje: Wat leuk. Met wie was je? Met Rafi?
Christina: Ja. O, we zijn bijna twee jaar getrouwd. Het was een verrassing.
Maartje: O, wat lief!
Christina: Lief hè? Ja, dat vond ik ook. En het was heel erg leuk.
Maartje: Oh leuk. Ja ... Hebben jullie veel gezien?
Christina: Ja, de Eiffeltoren natuurlijk. We hebben een boottocht gemaakt, gewinkeld en nog veel meer. En 's avonds hebben we gegeten in allemaal leuke restaurantjes.
Maartje: O leuk ...
Christina: Ja, het was enorm romantisch.
Maartje: Oh, ja. En het hotel?
Christina: Dat was prachtig. Een mooie kamer en 's ochtends een uitgebreid ontbijt.
Maartje: Lekker.
Christina: We kregen ook één ochtend ontbijt op onze kamer. Dat was super.
Maartje: Ja, ik ben jaloers. Echt een mooi cadeau.
Christina: Ja.
Maartje: Volgens mij was het een droomreis.
Christina: Ja echt. Ook al was het niet zo lang, ik heb heel erg genoten.
Maartje: Wanneer ga jij op vakantie?
Maartje: Voorlopig nog niet. Ik moet eerst sparen.
Maartje: Ik wil graag met mijn moeder naar Barcelona.

Oefening 9:

Lees de onderstaande woorden twee keer voor met het accent op de juiste lettergreep. De eerste keer luisteren de deelnemers alleen. Bij de tweede keer tikt de deelnemer op het juiste moment op de tafel, dat wil zeggen op de lettergreep waar het accent valt. Lees de woorden nog een keer voor. De deelnemers tikken op het juiste moment op tafel.

1. cadeautje
2. gelegenheid
3. ontspannen
4. ontzettend
5. verrassing
6. ontbijt
7. uitgebreid
8. Barcelona

Oefening 10:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met of zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

N.B. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 15:

Vertel over een reis die u gemaakt heeft. Vertel in ieder geval waar en met wie u geweest bent, hoe u gegaan bent en wat u daar gedaan heeft.

Oefening 19:

De deelnemer bedenkt zijn/haar eigen verhaal bij de foto.

Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

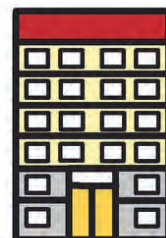
8. Suggesties voor extra materiaal

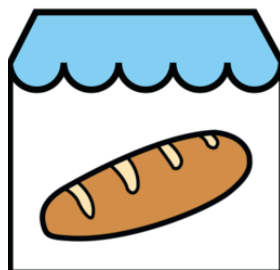
- Bekijk samen de site www.ovg292.nl. Wat kun je hier zien? Hoe kun je een reis invoeren? Waar staat de datum van je reis?
- Vraag aan de deelnemer of hij foto's heeft uit zijn eigen land (waarop bijvoorbeeld een transportmiddel te zien is) of foto's van vakanties van de deelnemer.
- Bingo. Daar zijn verschillende varianten in mogelijk.
Maak kaarten met plaatjes van woorden uit de woordenlijst.
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie van de taal horen. Vraag aan deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau meestal te moeilijk. Liedjes bij deze module:
 - 'Bello' Annie M.G. Schmidt;
 - 'Per spoor' van Guus Meeuwis;
 - 'Op een onbewoond eiland' van Kinderen van Kinderen;
 - 'In een rijtuigje' van Leen Jongewaard.
- Neem de oefeningen bij *Zeg na/Taalriedel* op als die mogelijkheid er is en laat de deelnemer zijn teksten terugluisteren.

¹ Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Bijlagen

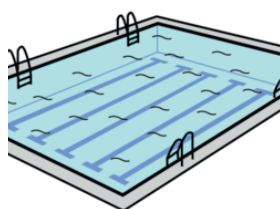
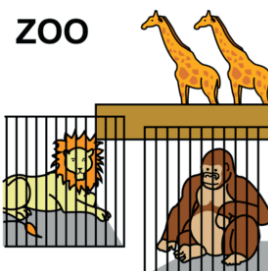
Bij oefening 14 (Samen met de auto)

Bij oefening 17 (Ga je mee op schoolreis?)

ZOO

Wil je ook beter leren lezen en schrijven?
Of ken je iemand die beter wil leren en
schrijven? Bel dan: 0800 – 0234444

SpreekTaal 2 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Stichting Lezen & Schrijven.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding:

 Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding:

 Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies:

 Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Lotte Minnema en Anja Valk

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Audiobestanden: de bij deze module horende audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan contact op met Het Begint met Taal.

Bronnen: p.1 – Regdag.nl / p.3-5-11-28 – Wikipedia.org
p.7-9-20-22-24-26-27-30 – Office online / p.14 – De deur uit /
p.29 – Flickr.com

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

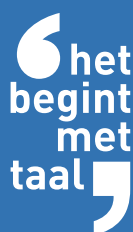
- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 2 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Communicatie
5 Vrije tijd	10 Nederlandse gewoontes	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

